

Katowice, dnia 12 kwietnia 2023 r.

INFORMACJA Nr 7s/2022/EW

o wypadku zbiorowym (jeden wypadek śmiertelny oraz dwa wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy), zaistniałym w dniu 8 czerwca 2022 r. około godziny 7⁵⁶ w zakładzie górniczym Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. w Bogdance, w objeździe „N” Granby na poziomie 960 m w polu Bogdanka, któremu uległ jeden pracownik oddziału przewozu dołowego GPD-1 (wypadek śmiertelny), lat 35, pracujący w górnictwie 10 lat, jeden pracownik oddziału maszynowego MD-5 (wypadek powodujący czasową niezdolność do pracy) oraz jedna osoba dozoru ruchu w specjalności górniczej firmy Drilling MS S.A. (wypadek powodujący czasową niezdolność do pracy).

Wypadek zaistniał w objeździe „N” Granby na poziomie 960 m w polu Bogdanka pod wysypem ze zbiornika retencyjnego 5fB. W zbiorniku tym, stanowiącym element ciągu technologicznego odstawy urobku z poziomu 920 m do szybu wydobywczego S 1.3 w polu Bogdanka, gromadzony był urobek pochodzący ze ściany 1/II/382 eksploatowanej w polu Nadrybie oraz trzech drążonych przodków tj. z chodnika nadścianowego ściany 2/II/382 w polu Nadrybie oraz z chodnika nadścianowego ściany 8/II/385 i chodnika podścianowego ściany 8/II/385 w polu Bogdanka. Pionowy zbiornik retencyjny 5fB wykonany w podwójnej obudowie V36 posiada kształt cylindryczny o wysokości około 30,6 m i średnicy około 7,7 m. Ponadto górną część zbiornika o wysokości około 5,5 m i średnicy od 4,2 do 6,5 m stanowi jego głowica, natomiast dolna część o wysokości około 5,6 m wykonana jest w postaci leja wysypowego zakończonego stalową rurą o średnicy około 2,0 m. Całkowita wysokość zbiornika wynosi około 41,7 m. Wylot ze zbiornika, pod którym zaistniał wypadek, znajduje się w objeździe „N” Granby na poziomie 960 m. Do opróżniania zbiornika służyła załadownia zabudowana pod nim wraz z klapą zamykającą jego wylot. Ilość wypuszczanego ze zbiornika urobku regulowana była klapą zamykającą. Natomiast pozostałe elementy konstrukcyjne załadowni przystosowane były do kształtowania strugi urobku, który transportowany był dalej układem przenośników taśmowych do szybu wydobywczego S 1.3 w polu Bogdanka. Objazd „N” Granby w obrębie wylotu ze zbiornika, gdzie zaistniał wypadek miał wysokość około 5,3 m, szerokość około 5,8 m i wykonany był w obudowie specjalnej typu ŁPZS z kształtownika V36 w rozstawie odrzwi co 0,3 m stabilizowanymi rozporami dwustronnego działania, z opinką wykonaną ze stalowych siatek zaczepowych. W dniu 8 czerwca 2022 r. na zmianie pierwszej rozpoczynającej się o godzinie 6³⁰ do objazdu „N” Granby na poziomie 960 m skierowanych zostało trzech pracowników własnych kopalni, w tym robotnik oddziału przewozu dołowego GPD-1, ślusarz oddziału maszynowego MD-5 oraz osoba dozoru ruchu w specjalności górniczej oddziału GPD-1 do nadzorowania wykonywanych prac związanych z opróżnianiem zbiornika retencyjnego 5fB. W miejscu wypadku przebywała również osoba dozoru ruchu podmiotu zewnętrznego - Drilling MS S.A, nie związana z zakresem wykonywanych ww. prac, a jedynie nadzorująca prace porządkowe wykonywane przez dwóch pracowników tego podmiotu w rejonie objazdu „N” Granby. W momencie wypadku wszystkie cztery

osoby przebywały na pomoście obsługi usytuowanym ponad wysypem z załadowni. W pewnym momencie osoby te na wezwanie ślusarza o zagrożeniu zaczęły uciekać z pomostu. W wyniku niekontrolowanego wypływu zawodnionego urobku ze zbiornika w ilości około 280 m³ (stwierdzonej na podstawie obmiaru wykonanego przez mierniczego górniczego) zasypany został całkowicie robotnik oddziału GPD-1 oraz częściowo ślusarz oddziału MD-5 i sztygar firmy Drilling MS S.A. Sztygar oddziału GPD-1, który zdążył uciec przed wypływającym urobkiem, pomógł wydostać się z powstałego usypiska częściowo zasypanym osobom i o godzinie 7⁵⁶ poinformował telefonicznie dyspozytora ruchu o wypadku, po czym rozpoczął poszukiwania czwartego całkowicie zasypanego pracownika. Przy pomocy kolejnych osób docierających do miejsca wypadku, jak również przybyłych na polecenie dyspozytora zastępów ratowniczych rozpoczęto akcję poszukiwawczą zaginionego. O godzinie 10²³ zlokalizowano miejsce, gdzie znajdował się zasypany pracownik. Po wydostaniu go spod urobku o godzinie 10⁴⁰ został on wytransportowany ze strefy zagrożenia do bazy ratowniczej zlokalizowanej w objęździe wschodnim na poziomie 960 m, gdzie o godzinie 10⁵⁰ lekarz stwierdził jego zgon. Pozostali dwaj poszkodowani przetransportowani w pierwszej fazie akcji ratowniczej pod szyb i następnie przewiezieni karetkami pogotowia do Szpitala Powiatowego w Łęcznej, według wstępnej opinii lekarza doznali obrażeń ciała powodujących czasową niezdolność do pracy. Według graficznego raportu z pomiarów analogowego czujnika poziom zawodnionego urobku w zbiorniku retencyjnym 5fB w dniu 8 czerwca 2022 r. o godzinie 7⁵⁴ obniżył się o 2 m tj. z 35 m do 33 m oraz o godzinie 8⁰⁴ obniżył się o kolejne 6 m tj. z 33 m do 27 m. Skutkami wypływu urobku ze zbiornika objęty został objazd „N” Granby na długości około 17 m od zbiornika w stronę zachodnią (tj. w stronę skrzyżowania z przekopem N-1) i na długości około 45 m od zbiornika w stronę wschodnią (tj. do skrzyżowania z objazdem Granby) oraz objazd Granby na długości około 13 m od skrzyżowania z objazdem „N” Granby w stronę południowo-wschodnią. Spąg tych wyrobisk został zasypany mocno zawodnionym urobkiem na wysokość od około 0,5 m przy granicach zasięgu wypływu do około 2,8 m w bezpośrednim sąsiedztwie wysypu ze zbiornika. Obudowa wyrobisk nie została uszkodzona, a ich wyposażenie takie jak: rurociągi, kable elektryczne, wyłączniki, transformator, trasa kolejki podwieszanej, przenośnik taśmowy zostały częściowo lub całkowicie zasypane. Ponadto, wskutek nagłego niekontrolowanego wypływu zawodnionego urobku ze zbiornika retencyjnego 5fB uszkodzona została całkowicie jego załadownia zabudowana pod zbiornikiem wraz z zasuwą zamykającą zbiornik.

Przyczyną wypadku zbiorowego było dynamiczne oddziaływanie na pracowników i zasypanie ich przemieszczającą się mieszaniną urobku z wodą, w wyniku niekontrolowanego jej wypływu ze zbiornika retencyjnego 5fB.

Do wypadku przyczyniły się:

1. Awaria załadowni pod zbiornikiem retencyjnym 5fB (obiekt konstrukcji stalowej) polegająca na uszkodzeniu jej elementów, a w szczególności na wyrwaniu górnej blachy jej poszycia, na skutek dynamicznego oddziaływania na jej konstrukcję mocno zawodnionego urobku przemieszczającego się z wnętrza zbiornika retencyjnego 5fB.
2. Zawieszenie się zawodnionego urobku w zbiorniku retencyjnym 5fB na nieokreślonej wysokości a następnie jego gwałtowne przemieszczanie się do wnętrza załadowni, w wyniku którego dynamiczne oddziaływanie na konstrukcję

załadowni doprowadziło do przeciążenia i w konsekwencji zerwania śrub połączeń elementów jego poszycia.

W związku z zaistniałym wypadkiem zbiorowym Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Lublinie w drodze decyzji:

1. wstrzymał ruch zakładu górniczego Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. w Bogdance w części dotyczącej użytkowania zbiornika retencyjnego 5fB stanowiącego element ciągu technologicznego odstawy urobku z poziomu 920 m do szybu wydobywczego S 1.3 w polu Bogdanka, w związku z zaistnieniem bezpośredniego zagrożenia dla zakładu i jego pracowników, wynikającego ze skutków niekontrolowanego wypływu urobku z tego zbiornika, a w tym uszkodzenia załadowni pod nim, wraz z urządzeniami wylotu, do czasu:
 - zabudowania nowej załadowni pod zbiornikiem retencyjnym 5fB spełniającej odpowiednie wymagania w zakresie wyposażenia wylotu ze zbiornika,
 - dokonania rewizji stanu technicznego zbiornika po zakończeniu usuwania skutków awarii,
 - uzyskania ponownego zezwolenia kierownika ruchu zakładu górniczego na oddanie do ruchu zbiornika wraz z załadownią oraz wyposażaniem wylotu ze zbiornika;
2. nakazał:
 - zabezpieczyć dojście osób postronnych do odcinka objazdu „N” Granby na poziomie 960 m w polu Bogdanka objętego skutkami niekontrolowanego wypływu urobku ze zbiornika retencyjnego 5fB zaistniałego w dniu 8 czerwca 2022 r., dopuszczając wejście do wyżej wymienionego odcinka wyrobiska wyznaczonych imiennie pracowników dla dokonywania działań mających na celu usuwanie zagrożenia przy zapewnieniu właściwego nadzoru nad prowadzonymi robotami,
 - zabezpieczyć wlot do zbiornika retencyjnego 5fB znajdujący się w chodniku taśmowym na poz. 920 m w polu Bogdanka w sposób uzgodniony z kierownikiem działu wentylacji, uniemożliwiający przedostawanie się do zbiornika urobku lub innych przedmiotów, które stanowiłyby zagrożenie dla pracowników wykonujących czynności związane z usuwaniem zagrożenia zaistniałego w objęździe „N” Granby na poz. 960,
 - wszelkie czynności związane z usuwaniem skutków awarii w strefie zagrożenia, w tym usuwanie nagromadzonego urobku z wyrobiska, jak również opróżnianie zbiornika i zabezpieczenie jego wylotu wykonywać na podstawie odrębnej instrukcji (technologii) zatwierdzonej przez kierownika ruchu zakładu górniczego, w której zawarte zostaną szczegółowe ustalenia zapewniające bezpieczne wykonywanie robót, przy zapewnieniu odpowiednio dobranych środków przez kierownictwo zakładu górniczego oraz zapewnieniu właściwego nadzoru nad prowadzonymi robotami,
 - podczas usuwania skutków niekontrolowanego wypływu urobku ze zbiornika retencyjnego 5fB zabezpieczyć, zinwentaryzować i udokumentować w formie fotograficznej oraz w formie odpowiednich pomiarów wykonanych przez mierniczego górniczego uszkodzone

elementy załadowni zabudowanej pod zbiornikiem wraz z zasuwą zamykającą zbiornik.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Lublinie.